

Ministerielt udkast

fra forbundsregeringen

Femtende bekendtgørelse om produktsikkerhedsloven

(Bekendtgørelse om forbud mod import, markedsføring og tilgængeliggørelse på markedet af kinesiske lanterner — 15. ProdSV)

A. Problem og målsætning

Bekendtgørelsen dækker ubemandede ballonlignende flyvende lamper, der frembringer varm luft gennem åben ild og flyver frit og ukontrolleret. Som følge heraf frembyder de betydelig livsfare og risiko for skader på personer såvel som på dyr, planter og materielle aktiver af betydelig værdi.

Disse flyvende lamper er kommercielt benævnt ønskelanterner, kinesiske lanterner, skylanterner eller lykkeballoner. I det følgende omtales de som kinesiske lanterner. De består hovedsagelig af en omvendt pose fremstillet af let materiale (f.eks. silkepapir), en ring (af træ eller metal), der spreder den nederste åbning, og en brænder (f.eks. med tør spiritus som brændstof) fastgjort til midten af ringen. Efter tænding stiger de kinesiske lanterner ukontrolleret, da de ikke kan styres. De kan nogle gange nå en højde på 500 meter og kan, afhængigt af vindstyrken, føres op til flere kilometer fra startpunktet. Brændetiden er mellem 5 og 20 minutter. Kinesiske lanterner fås i forskellige størrelser. De største måler op til to meter i højden og en meter i diameter. Når mængden af brændstof er opbrugt, synker den kinesiske lanterne til jorden. Det kan ske, at de kinesiske lanterner stadig brænder (BR-Drs. 816/09, s. 21).

På grund af disse farer, der kan opstå fra kinesiske lanterner, har den tyske Forbundsdays udvalg for andragender (Pet 1-19-09-712-029156; BT-Drs. 19/24705; BT-Drs. 20/2200, s. 41) godkendt et andragende, som ligeledes ønskede at forbyde markedsføring af kinesiske lanterner. Andragendet kom som følge af branden i Krefelds zoologiske have, der dræbte over 50 dyr. Selv om delstaterne siden 2009 har vedtaget forbud mod brug af lanterner i overensstemmelse med lovgivningen om forebyggelse af farer, finder forbundsregeringen det nødvendigt at forbyde markedsføring og levering af kinesiske lanterner med åben ild som opdriftsmiddel og uden mulighed for kontrol. Indtil videre er kinesiske lanterner nemme at købe i onlinebutikker. Forbuddet mod brug påpeges ofte ikke udførligt på tidspunktet for de forhandlers køb. Desuden antager slutbrugere ofte, at hvis købet er tilladt, er anvendelsen også tilladt. I et land, der er så tæt befolket som Forbundsrepublikken Tyskland, udgør disse kinesiske lanterner en betydelig potentiel fare i form af brande og hindringer for lufttrafikken tæt på jorden.

Den tyske Forbundsday har godkendt henstillingen fra Udvalget for Andragender (se løbenummer 1 i den generelle oversigt 705 — dokument 19/24705; referat fra plenarmøde 19/199, s. 27072). Dette andragende blev sendt til forbundsregeringen og delstatsparlamenterne for at gennemgå gennemførelsen af andragendet og undersøge, hvordan situationen kan afhjælpes.

B. Løsning

På grundlag af produktsikkerhedsloven udstedes der en forskrift, der forbyder indførsel af kinesiske lanterner i Tyskland, markedsføring i Tyskland og deres tilgængeliggørelse på

det tyske marked. Den tidligere modstridende retlige situation med hensyn til lovbestemmelse og erhvervelse på den ene side og ulovlig brug på den anden side er således fjernet. Dette forhindrer betydelige risici for menneskers, dyrs og planters krop og liv samt for materielle aktiver af betydelig værdi.

C. Alternativer

Ingen.

D. Budgetudgifter eksklusive overholdelsesomkostninger

Der er ingen omkostninger for forbundsregeringen, delstatsregeringerne og kommunerne på grund af gennemførelsen af bekendtgørelsen.

E. Overholdelsesomkostninger

E.1 Overholdelsesomkostninger for borgerne

For borgerne bliver en overholdelsesbyrde hverken skabt, ændret eller afskaffet.

E.2 Overholdelsesomkostninger for virksomhederne

Virksomhederne må ikke pådrage sig nogen overholdelsesomkostninger.

Heraf bureaukratiske omkostninger som følge af oplysningsforpligtelser

Oplysningsforpligtelser medfører ingen administrative omkostninger.

E.3 Overholdelsesomkostninger for myndighederne

Offentlige myndigheder vil ikke pådrage sig nogen overholdelsesomkostninger. Dette er omfattet af produktsikkerhedslovens § 25, stk. 2.

F. Yderligere omkostninger

Der forventes ikke indvirkninger på enkeltpriser og prisniveauet, især ikke på forbrugerprisniveauet.

Ministerielt udkast fra forbundsregeringen

15. Bekendtgørelse om produktsikkerhedsloven

(Bekendtgørelse om forbud mod import, markedsføring og tilgængeliggørelse på markedet af kinesiske lanterner — 15. ProdSV)

Dateret ...

På grundlag af § 8, stk. 2, i produktsikkerhedsloven af 27. juli 2021 (forbundslovtidende I, s. 3146, 3147) bestemmer forbundsregeringen:

§ 1

Anvendelsesområde

Ved denne forskrift fastsættes der forbud mod import, markedsføring og tilgængeliggørelse af kinesiske lanterner på det tyske marked.

§ 2

Definition

(1) En kinesisk lanterne i denne forskrift er en ubemandet ballonlignende flyvende lampe

1. hvis opdrift genereres af en åben antændelseskilde, og
2. som flyver frit og uden mulighed for kontrol.

Det brændstof, der anvendes til opvarmning af brændstoffet, kan være fast, flydende eller gasformigt.

(2) Andre betegnelser for en kinesisk lanterne, såsom ønskelanterner eller lykkeballoner, berører ikke denne bekendtgørelses § 3.

§ 3

Forbud mod import, markedsføring og tilgængeliggørelse på markedet

(3) Import, markedsføring og tilgængeliggørelse på det tyske marked af kinesiske lanterner er forbudt.

(4) Hvis der udbydes en kinesisk lanterne til salg online eller via enhver anden form for fjernsalg, anses den kinesiske lanterne for at være gjort tilgængelig på det tyske marked, hvis tilbuddet er rettet mod slutbrugere. Et udbud til salg anses for at være rettet mod slutbrugere, hvis den pågældende erhvervsdrivende på nogen måde retter sine aktiviteter i forbindelse med markedsføring eller tilgængeliggørelse af kinesiske lanterner til Forbundsrepublikken Tyskland.

§ 4

Administrative lovovertrædelser og strafbare handlinger

(5) En administrativ lovovertrædelse som omhandlet i produktsikkerhedslovens § 28, stk. 1, nr. 7, litra a), begås af enhver, der forsætligt eller uagtsomt importerer, markedsfører eller gør en kinesisk lanterne tilgængelig på markedet i strid med § 3, stk. 1.

(6) Enhver, der vedholdende gentager en forsætlig handling som omhandlet i stk. 1, eller bringer liv eller helbred i en anden eller udenlandsk ejendom af væsentlig værdi i fare ved en sådan forsætlig handling, kan retsforfølges i henhold til produktsikkerhedslovens § 29.

§ 5

Ikrafttræden

Denne bekendtgørelse træder i kraft dagen efter offentliggørelsen.

Godkendt af Forbundsrådet.

Forklarende bemærkninger

A. Generel del

I. Målsætning og behov for bestemmelserne

Kinesiske lanterner udgør en høj risiko, når de anvendes. Der er risiko for brand fra antændelse af lanternen ved start, så de omgivende personer kan bringes i fare. Den kan brænde i luften og styrte brændende ned. Andre brandfarer kan være forårsaget ved fald i en regelmæssig brændende tilstand som følge af tab af opdrift (f.eks. på grund af en utæt ballonkuvert), flyvning ind i en forhindring (f.eks. træer, bygninger; i den forbindelse: Regional appeldomstol i Frankfurt a.M., dom af 24.7.2015-24 U 108/14; Regional appeldomstol i Saarbrücken, dom af 25. 11. 2015-1 U 437/12; Regional appeldomstol i Koblenz, dom af 15.10.2015-6 U 923/14) eller forårsaget af glødende rester efter "regelmæssig" landing (derfor: Jörg Teumer/Sina Stamm, Flyvende brandstiftere — Ansvarsrisici i forbindelse med brugen af "Kinesiske lanterner", VersR 2009, 1036; jf. om ulykker: forvaltningsdomstol i Düsseldorf, dom af 5.3.2009 — 6 K 5937/07). BVerwG [forbundsdomstol i forvaltningsretlige sager] præciserede i sin dom af 25. oktober 2017 (sag nr. 6 C 44/16), at jo større de truede aktiver, og jo større risiko for skade i tilfælde af skade, der er for ballonlignende flyvende lamper, desto større er de faktiske konstateringer i den abstrakte risikoprogno. Under alle omstændigheder vil den typiske risiko for skade skulle overstige den generelle livsrisiko væsentligt. Kinesiske lanterner udgør en betydelig brand, der overstiger det generelle fareniveau på grund af udformningen af lanternerne og de anvendte materialer. Dels er antændelseskilden åben, dels er der ingen forholdsregler mod spredning af ild til brandfarlige genstande. Derfor er brandrisikoen høj, når kinesiske lanterner med en åben antændelseskilde rammer brandfarlige genstande. Denne brandrisiko kan ikke håndteres, da flyvningens forløb ikke kan forudsiges pålideligt. Kinesiske lanterner kan ikke styres, så undvigelsesmanøvrer er umulige. Efter opstigningen er de fuldstændig udsat for vind og vejr. Flyvningens varighed, højde og rute afhænger på afgørende vis af vindforholdene. Flyvningen er uforudsigelig, især da disse ballonlignende flyvende genstande kan nå en højde på 500 meter og flyve op til 20 minutter (BR-Drs. 816/09, s. 21). I tilfælde af brand vil ilden ofte være i stand til at sprede sig uhindret, fordi kinesiske lanterner for at opnå den ønskede lyseffekt sendes op om aftenen og om natten, og derefter bringer mennesker, dyr og væsentlige materielle aktiver i fare på tidspunkter, hvor folk sover, eller når der ikke er mennesker til stede i arbejds- og forretningslokaler og andre faciliteter.

Der kan også være forstyrrelser af lufttrafikken tæt på jorden eller irritation hos bilister og andre trafikanter. Lufttransportbekendtgørelsens § 19, stk. 1, nr. 2, litra b), tjener også til at afværge farer for lufttrafikken nær jorden, hvilket gør opstigningen af kinesiske lanterner tæt på flyvepladsen betinget af tilladelse.

(jf. om lufttrafikken: "Infoblatt Skylaternen" fra den tyske flyveledelsestjeneste:

https://ais.dfs.de/pilotservice/bnl/leisure/skylaternen/pdf/infoblatt_fluglaternen_de.pdf og FAQ om balloner og lanterner).

Selvfølgelig er der en særlig høj risiko, når de kinesiske lanterner anvendes i tørt vejr eller efter lange perioder med varme (risiko for skovbrand). Desuden blev massestarter afholdt igen og igen. Med pyrotekniske artikler kan fejlfretning af en raket og også dens fald normalt observeres. Da de ubemandede ballonlignende missiler har en meget bredere rækkevidde, er dette ikke muligt her.

Den generelle fare for kinesiske lanterner er bevist af et stort antal kendte skadestilfælde, senest branden i Krefelds zoologiske have ved årsskiftet 2019/2020. Mere end 50 aber, flyvende hunde og fugle blev dræbt.

Der var et dødsfald på pinsesøndag i 2009. Bygningsskaderne forårsaget af brande var ofte alvorlige.

På trods af et forbud mod brug i alle delstater opstod der en alvorlig brand i Krefelds zoologiske have nytårsaften 2019. Det er hensigten, at sådanne begivenheder skal forhindres ved at forbyde markedsføring og tilgængeliggørelse af kinesiske lanterner.

II. Hovedindholdet i udkastet

Import, markedsføring og tilgængeliggørelse af ubemandede ballonlignende flyvende lamper (kinesiske lanterner) på det tyske marked er forbudt. Dette forhindrer betydelige risici for menneskers og dyrs krop og liv.

III. Alternativer

Ingen.

IV. Lovgivningsmæssig beføjelse

Bekendtgørelseskompetencen følger af produktsikkerhedslovens § 8, stk. 2.

V. Forenelighed med EU-retten og internationale traktater

Denne bekendtgørelse er forenelig med Den Europæiske Unions lovgivning. Forskriften forbyder import, markedsføring og tilgængeliggørelse af ballonlignende flyvende lamper og lysanordninger og er blevet notificeret som en produktrelateret teknisk forskrift i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 af 9. september 2015 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (EUT L 241 af 17.9.2015, s. 1). Bekendtgørelsen er forenelig med de internationale traktater, som Forbundsrepublikken Tyskland har indgået.

VI. Konsekvenserne af lovgivningen

1. Juridisk og administrativ forenkling

Forskriften indeholder ingen bestemmelser om lovgivningsmæssig eller administrativ forenkling.

2. Bæredygtighedsaspekter

Bæredygtighedsaspekter berøres ikke af forskriften.

3. Budgetudgifter eksklusive overholdelsesomkostninger

Ingen.

4. Overholdelsesomkostninger

4.1 Overholdelsesomkostninger for borgerne

Der er ingen omkostninger for borgerne.

4.2 Overholdelsesomkostninger for økonomien

Virksomhederne må ikke pådrage sig nogen overholdelsesomkostninger.

4.3 Overholdelsesomkostninger for myndighederne

Der er ingen omkostninger for forbundsregeringen, delstaterne og kommunerne. Dette er allerede omfattet af produksikkerhedslovens § 25, stk. 2.

5. Yderligere omkostninger

Der forventes ingen virkninger på prisniveauet, især forbrugerprisniveauet.

6. Yderligere konsekvenser af lovgivningen

For forbrugerne har reglerne ingen virkning. Der vil ikke være nogen kønsmæssige og demografiske konsekvenser eller konsekvenser for opretholdelsen og fremme af lige levevilkår.

VII. Tidsfrist; evaluering

Der er ikke planer om en tidsfrist eller evaluering af denne forskrift, da den høje risiko for fritflyvende kinesiske lanterner med en åben antændelseskilde ikke kan imødegås i fremtiden på anden måde end gennem et forbud.

B. Særlig del

Ad § 1 (Anvendelsesområde)

Bestemmelsen definerer anvendelsesområdet.

Ad § 2 (definition)

Ad stk. 1

Beskrivelsen af formen af de kinesiske lanterner som "ballonlignende" omfatter andre geometriske former af den ydre skal af de kinesiske lanterner. For så vidt som en kinesisk lanterne med en kontrolmulighed (f.eks. en snor) anvendes som f.eks. et dekorativt element, skal det sikres, at denne kontrolmulighed er rivnings- og brandsikker for at forhindre tab af kontrol. Kontrolmuligheden skal allerede være permanent forbundet med den kinesiske lanterne, når den markedsføres på en sådan måde, at den hverken løsnes eller rives af, når den anvendes efter hensigten eller på en forudsigelig måde.

Ad stk. 2

Kinesiske lanterner er også bl.a. kendt som ønskelanterner, skylanterner, Kong-Ming-lanterner, lykkelanterner, papirlanterner, flyvende lanterner eller lykkeballoner. Et andet navn på den kinesiske lanterne berører ikke forbuddet mod dens import, markedsføring og tilgængeliggørelse på det tyske marked.

Ad § 3 (Forbud mod import, markedsføring og tilgængeliggørelse på markedet)

Ad stk. 1

Bestemmelsen regulerer forbuddet mod import som omhandlet i produktsikkerhedslovens § 2, stk. 9, og markedsføring som omhandlet i produktsikkerhedslovens § 2, stk. 16, og tilgængeliggørelse i henhold til produktsikkerhedslovens § 2, stk. 4, af brugsklare kinesiske lanterner på det tyske marked.

Ad stk. 2

Stk. 2 henviser til definitionen af fjernsalg i artikel 6 i forordning (EU) 2019/1020. Artikel 6 i forordning (EU) 2019/1020 fokuserer på udbuddet til slutbrugere. Ifølge artikel 3, stk. 21, i forordning (EU) 2019/1020 er en slutbruger "enhver fysisk eller juridisk person, der er bosiddende eller etableret i Unionen, og til hvem et produkt er gjort tilgængeligt enten som forbruger uden for et erhverv, en forretning, et håndværk eller fag, eller som erhvervsmæssig slutbruger som led i dennes industrielle eller erhvervsmæssige aktiviteter". Denne definition gælder også for produkter i henhold til produktsikkerhedsloven via markedsovervågningslovens § 2, stk. 2, og er bredere end forbrugerbegrebet. Ordlyden sikrer, at udbuddet heller ikke må rettes til slutbrugerne. Desuden fokuserer tilladelsesgrundlaget i produktsikkerhedslovens § 8, stk. 2, ikke kun på forbrugerprodukter, men på produkter generelt.

Ad § 4 (administrative lovovertrædelser og strafbare handlinger)

Forskriften regulerer administrative lovovertrædelser og strafbare handlinger.

Ad § 5 (Ikrafttræden)

Denne bestemmelse regulerer forskriftens ikrafttræden.